

2007015614

bericht op brief van: 30/08/2007
 uw kenmerk: 2007010452
 ons kenmerk: RMW0714321/NB.07.052
 afdeling: Water en Natuur
 bijlage(n): -
 behandeld door: M. Pross
 doorkiesnummer: 0118-631988
 onderwerp: vergunning ex artikel 19d van de Natuur-
 beschermingswet 1998

07 JAN 2008

Waterschap Zeeuwse Eilanden
 t.a.v. heer mr. W.G.M. Heldens
 Postbus 1000
 4330 ZW MIDDELBURG

WV
 Heldens

	ACTIE	INFO
DIENSTVERLENING		
PROJECTMANAGER		X
MANAGEMENT BEHEER		
SECRETARIAAT		
TECHNISCH MANAGER		X
OMGEVINGSMANAGER		X
PROJECTSCHEFFERS		
CONTRACTMANAGER		X
TECHNIEK Adviseur Omgeving		
TECHNIEK Adviseur Natuur		
TECHNIEK Adviseur Toezicht		
L. Koks		X
P. Meuninger		X
P. Oelkenberg		X
M. Roelke		X
ARCHIEF nr. P2DB-B.ogad6		X
CIRCULATIE MAP		

verzonden: Middelburg, 19 december 2007

Geachte heer Heldens,

Op 31 augustus 2007 ontvingen wij uw brief, met daarin de aanvraag voor een vergunning voor noodzakelijke werkzaamheden ter verbetering van het kustvak Westkapelse Zeedijk in het Natura 2000-gebied Voordelta. De ontvangst van uw aanvraag is op 4 september 2007 (kenmerk RMW0710521) bevestigd. U vraagt deze vergunning aan op basis van de Natuurbeschermingswet 1998. In deze brief geef ik u ons antwoord.

Vergunning

Wij verlenen u vergunning voor noodzakelijke werkzaamheden ter verbetering van het kustvak Westkapelse Zeedijk. De vergunning bestaat uit deze brief met de drie toegevoegde delen A, B en C. Leest u vooral deel A van deze vergunning zorgvuldig door; hierin staan de voorschriften die we aan de vergunning verbinden.

Geldigheid

De vergunning is geldig tot 31 december 2009.

Beroep

Tegen dit besluit kunt u schriftelijk beroep instellen. U dient uw beroepschrift te richten aan:

Voorzitter van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
 Postbus 20019
 2500 EA DEN HAAG.

In uw beroepschrift neemt u tenminste op:

- uw naam
- uw adres
- de datum
- tegen welk besluit u beroep instelt;
- waarom u beroep instelt
- uw handtekening.

U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending die u hierboven vermeld ziet. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met uw beroep geen rekening meer wordt gehouden.

012652 2008 PZDB-B-08006

Vergunning ex art. 19d Natuurbeschermingswet 199

Voor meer informatie kunnen wij u een informatiefolder toezenden. U kunt deze aanvragen via telefoonnummer (0118)-631260. Deze informatie is ook te downloaden via <http://loket.zeeland.nl/bezwaar/beroep>.

Voorlopige voorziening

Zodra iemand een beroep indient tegen deze vergunning, betekent dat niet dat de vergunning direct geschorst is. Om een mogelijke herziening van dit besluit te bespoedigen kan de indiener van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening indienen. Dit kan wanneer de indiener van mening is dat er sprake is van 'onverwijlde spoed', gelet op de betrokken belangen (artikel 8.81, lid 1 van de Algemene Wet Bestuursrecht). Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd. Het verzoek kunt u richten aan:

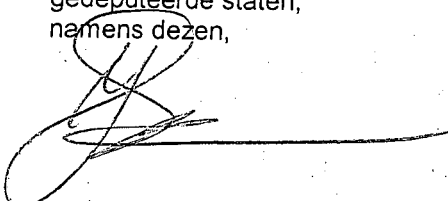
Voorzitter van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Vragen

Heeft u vragen over de vergunning? Belt u dan met mevrouw M.Pross, bereikbaar via (0118)-631988 op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,
namens dezen,

ir. J.J.C.M. Sanders,
hoofd afdeling Water en Natuur.

bijlage: delen A, B en C

Deze vergunning bestaat uit drie delen:

In deel **A** leest u waarvoor en waarom u de vergunning krijgt.

In deel **B** leest u over het wettelijke kader en het beleid die een rol spelen bij het verlenen van deze vergunning.

In deel **C** leest u meer over het Natura 2000-gebied Voordelta en de instandhoudingsdoelstellingen van dit gebied.

Deel A. De vergunning

Wij verlenen u (Waterschap Zeeuwse Eilanden) vergunning voor werkzaamheden ter verbetering van het kustvak Westkapelse Zeedijk in en nabij het Natura 2000-gebied Voordelta.

Dit doen we op grond van artikel 19d, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998. De vergunning geldt in het Natura 2000-gebied Voordelta voor het deel dat is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Hierin hebben we de aanvraag voor het Habitatrichtlijngebied meegenomen (conform artikel 6, lid twee, drie en vier van de Habitatrichtlijn).

Hieronder leest u achtereenvolgens:

1. welke voorschriften wij aan deze vergunning verbinden;
2. tot wanneer de vergunning geldig is;
3. voor welke activiteiten u de vergunning precies krijgt;
4. op welke argumenten wij onze beslissing hebben gebaseerd;
5. de zienswijzen van verschillende belanghebbenden.

1. Voorschriften

Om de natuur in het Natura 2000-gebied te beschermen, verbinden we aan de vergunning een aantal voorschriften. Tijdens het uitvoeren van uw activiteit bent u dan ook verplicht zich aan onderstaande voorschriften te houden.

1. Als mitigerende maatregel dienen enkele paalhoofden, die niet onder het zand verdwijnen, in steen rondom ruim te worden 'ingepakt'. Hiermee wordt uiteindelijk ca. 360 meter extra lengte in laagwaterlijn langs hard substraat gerealiseerd. Na afronding van de werkzaamheden zal door bedekking met zand nog niet de gehele lengte van de aan te brengen verharding zichtbaar zijn. Minstens 300 meter van de uiteindelijke 360 moet het eerste jaar al zichtbaar zijn.
2. Door middel van een nieuw op te zetten monitoringsprogramma dienen de mogelijke effecten op de steenloper in beeld te worden gebracht. Resultaten hiervan moeten jaarlijks worden gerapporteerd aan: Provincie Zeeland, t.a.v. mev. M. Pross, Postbus 165, 4330 AD Middelburg.
3. Bij de inzet van hydraulische machines dient te worden voorkomen dat er olielekage plaats vindt. Mocht er desondanks toch verontreiniging plaats vinden dan dient dit naar een erkend verwerker te worden afgevoerd.
4. Vrijkomend gebiedsvreemd materiaal dient tot buiten het natuurmonument te worden afgevoerd.
5. Zodra personeel van de politie, de provincie Zeeland of de Algemene Inspectie Dienst vraagt naar uw vergunning, bent u verplicht om deze te tonen.
6. U dient de heer C. Beekman, medewerker Handhaving van de provincie Zeeland, minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden te melden wanneer u begint met uw werkzaamheden. Hij is bereikbaar via telefoonnummer (0118) 631 956 of via het mailadres c.beekman@zeeland.nl.

2. Geldigheid

Deze vergunning is geldig tot en met 31-12-2009. Zorgvuldig nakomen van de bovenstaande voorschriften, voorkomt dat we de vergunning voortijdig intrekken of wijzigen.

3. Uw activiteiten

In het kader van het project Zwakke Schakel Zuidwest Walcheren zijn er werkzaamheden noodzakelijk aan het kustvak Westkapelse Zeedijk.

Het kustvak waarin de werkzaamheden zullen plaatsvinden loopt vanaf de Trommelweg - Baaiweg te Westkapelle tot aan de "punt" ten noorden van Westkapelle. Het gebied bestaat uit een met zetsteen bekleedde zeewering, overgoten met asfalt. In de noordelijke helft zijn paalhoofden aanwezig. Parallel aan de zeewering ligt de Schelpweg, die overgaat in de Zeedijk. De Zeedijk is zeer hoog en begroeid met helm en gras aan de binnenzijde.

De werkzaamheden zullen bestaan uit een zeewaartse versterking met zand en het overslagbestendig maken van de dijk. Op de dijk komt een panoramaweg te liggen.

4. Onze overwegingen

Om tot deze vergunningverlening te komen, hebben we een aantal zaken zorgvuldig afgewogen. Hieronder leest u welke argumenten een rol speelden bij ons besluit.

Bij uw aanvraag heeft u het "Kustversterkingsplan Westkapelse Zeedijk" en het "Natuuronderzoek Zwakke schakels Westkapelse zeedijk" ter onderbouwing toegevoegd. Het natuuronderzoek beschouwen wij als een passende beoordeling zoals bedoeld in artikel 19f van de Natuurbeschermingswet 1998.

** Uitvoering van Zwakke Schakels is onderdeel van provinciaal beleid*

In het Omgevingsplan Zeeland 2006-2012 is het uitvoeren van de projecten ter versterking van de zwakke schakels genoemd als één van de actiepunten ter bescherming van de veiligheid. Hiermee sluit de activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd aan bij het provinciale beleid.

** Geen significante negatieve effecten voor de habitattypen*

Alleen het habitatype Permanent met zeewater overstromende zandbanken, H1110, komt voor in het plangebied. Door het aanbrengen van zand gaat er circa 7 hectare van dit habitatype verloren. De aantasting bedraagt minder dan 0,1% van het totale habitatype en vindt niet plaats in een gebied met uitzonderlijke ecologische waarden zoals schelpenbanken. Significante negatieve effecten ten aanzien van dit habitatype zijn dan ook uit te sluiten.

** Er ontstaan geen negatieve effecten op de Habitatrichtlijnsoorten van de Voordelta*

De kustzone waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden heeft geen bijzondere betekenis voor de vier beschermde vissoorten. Zij zullen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. De grijze zeehond en de gewonde zeehond komen wel voor in de kustzone. Verstoring van rustplaatsen van de zeehonden moet voorkomen worden. De dichtstbijzijnde rustplaats is echter gelegen op een afstand van 5 kilometer. Verstoring van rustende zeehonden is hiermee uitgesloten en leidt dus niet tot significante negatieve effecten.

** Mogelijke significante negatieve effecten op de steenloper moeten worden gemitigeerd.*

De werkzaamheden kunnen leiden tot tijdelijke verstoring van vogels die de zeeoever gebruiken als rust- en foerageergebied. Permanente effecten op soorten die op open water foerageren zijn uit te sluiten. Tijdelijke effecten kunnen zich voor doen, maar zullen zeer plaatselijk en beperkt zijn.

De diverse steltlopers die het strand als foerageergebied gebruiken zullen tijdelijk verstoord worden. In de directe omgeving zijn echter voldoende uitwijkmogelijkheden voor deze soorten aanwezig waardoor permanente en significante negatieve effecten zijn uit te sluiten.

Het plangebied is het belangrijkste gebied binnen de Voordelta voor de steenloper. De steenloper foerageert op hard substraat, maar ook langs de vloedlijn op het strand. De meeste aantallen komen voor waar de glooiing uit hard substraat bestaat. Dit maakt het aannemelijk dat het vervangen van hard substraat door zacht substraat zal leiden tot een afname van de geschiktheid van het plangebied als foerageergebied voor deze soort. In het ontwerp-beheerplan Voordelta is dan ook het handhaven van geschikt leefgebied, harde zeeeringen waarop zich voldoende voedseldieren bevinden, een voorwaarde om de draagkracht van de Voordelta voor de steenloper te kunnen behouden.

Om te voorkomen dat er significante negatieve effecten zullen ontstaan ten aanzien van de steenloper zullen er mitigerende maatregelen worden genomen. Binnen het plangebied zullen de koppen van enkele aanwezige paalhoofden rondom met steen ruim worden 'ingepakt'. Dit kan met slechts enkele paalhoofden die niet onder het zand verdwijnen. Hiermee wordt de afname van hard substraat voor een klein deel beperkt. Daarnaast worden of zijn er in de Voordelta of in de directe nabijheid enkele projecten uitgevoerd die tevens ten goede van de steenloper zijn.

Op het voormalige werkeiland Roggenplaat in de Oosterscheldekering is aan de zeezijde door Rijkswaterstaat onlangs een stuk kreukelberm hersteld. Komend najaar zal er nog een dijkgedeelte worden aangelegd, waardoor de oppervlakte aan verharding zal toenemen. Dit biedt meer foeragemogelijkheden voor de steenloper in de Voordelta.

Daarnaast wordt er binnendijs het natuurontwikkelingsgebied Westkapelle-Vroon ingericht. Hoewel de steenloper met name buitendijs foerageert wordt de soort ook in toenemende mate binnendijs waargenomen. Door de aanleg van zowel nat grasland als vochtig kamgrasland zullen de mogelijkheden om te foerageren hier toenemen.

Naast de ontwikkelingen in de Voordelta of direct grenzend hier aan zal de steenloper in Zeeland de komende jaren ook kunnen profiteren van uitbreidingen aan verhardingen in de Ooster- en Westerschelde.

Door het mitigeren van de negatieve effecten op de steenloper zijn de negatieve effecten op deze soort door het afnemen van de hoeveelheid verhard substraat in het plangebied niet significant.

** In combinatie met andere activiteiten in de Voordelta veroorzaakt uw activiteit geen significante negatieve effecten.*

Ook als we kijken naar andere activiteiten in Voordelta treden er in gezamenlijkheid geen significante negatieve effecten op. We denken hierbij aan activiteiten die tegelijkertijd met uw activiteit plaatsvinden en tevens negatieve effecten kunnen veroorzaken op soorten die ook hinder ondervinden van de werkzaamheden aan het kustvak Westkapelse zeedijk. Hierbij denken wij aan soorten zoals enkele steltlopers (drieteenstrandloper, zilverplevier en scholekster). Doordat de foerageermogelijkheden in het kustvak tijdelijk verminderen zal de druk in omliggende kustvakken hoger zijn. In de directe omgeving vinden geen werkzaamheden aan de kustvakken of dijkvakken plaats. De invloed op dijkvakken in de Oosterschelde en Westerschelde is marginaal.

We hebben hiermee uw activiteit getoetst aan de zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Voordelta, die bestaan uit:

- doelstellingen voor vogelsoorten
- doelstellingen voor habitattypen en habitatsoorten

Meer informatie over Voordelta en de instandhoudingsdoelstellingen leest u in deel C van deze vergunning.

5. Zienswijzen van belanghebbenden

Op het moment dat wij uw vergunningaanvraag binnen kregen, hebben wij een afschrift hiervan verstuurd naar:

- de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veere.

De gemeente Veere heeft laten weten geen bezwaren te hebben tegen het verlenen van de vergunning.

De vergunning zal in overeenstemming met de Wet op de Waterkering worden voorbereid. Gedeputeerde Staten hebben in dit kader besloten om afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren. Dit houdt in dat het ontwerpbesluit zes weken ter inzage wordt gelegd en eventuele belanghebbenden met een publicatie in het huis-aan-huisblad De Faam daarop geattendeerd worden. Ze kregen op die manier de gelegenheid om hun zienswijze te geven op uw aanvraag.

Ook u heeft een ontwerpbeschikking ontvangen met de mogelijkheid hier een reactie op te geven.

Er zijn geen zienswijzen door ons ontvangen in reactie op de ter inzage legging van het ontwerpbesluit.

In het kader van artikel 2 derde lid wordt de vergunning in overeenstemming verleend met provincie Zuid-Holland.

Deel B. Wettelijk kader en beleid

In paragraaf 1 van dit deel leest u welke artikelen uit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Habitatrichtlijn uit 1992 van belang zijn bij het verlenen van deze vergunning.

In paragraaf 2 leest u welk beleid een rol speelt bij de vergunningverlening.

1. Wettelijk kader

In 1998 is de Natuurbeschermingswet 1998 opgesteld. Op 20 januari 2005 is er een wet aangenomen die de Natuurbeschermingswet uit 1998 op een aantal punten heeft gewijzigd. Sinds 1 oktober 2005 is een aantal artikelen uit de Natuurbeschermingswet 1998 en de wijzigingswet in werking getreden.

De voor vergunningverlening van belang zijnde artikelen zijn:

Artikel 2, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat wat we onder 'gedeputeerde staten' verstaan, voor zover niet anders is bepaald.

Gedeputeerde staten = gedeputeerde staten van de provincie waarin geheel of grotendeels zijn gelegen:

- gebieden als bedoeld in artikel 10a (zie hieronder), of
- natuurmonumenten, of
- landschapsgezichten onderscheidenlijk beschermde natuurmonumenten, of
- beschermde landschapsgezichten.

Artikel 2, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit lid staat dat Gedeputeerde staten niet over een vergunningaanvraag beslissen dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de andere provincies waarin het Natura 2000-gebied mede is gelegen.

Artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat Onze Minister gebieden aanwijst om de volgende Europese richtlijnen uit te kunnen voeren:

- richtlijn (EEG) nummer 79/409 (Vogelrichtlijn)
- richtlijn (EEG) nummer 92/43 (Habitatrichtlijn)

Artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel bepaalt dat een besluit de instandhoudingsdoelstelling voor het gebied bevat. Het gaat dan om besluiten, zoals bedoeld in het vorige artikel (het eerste lid van artikel 10a). Onder instandhoudingsdoelstellingen vallen in ieder geval:

- a. doelstellingen die gaan om de instandhouding van de leefgebieden, voorzover dit vereist is volgens richtlijn (EEG) nummer 79/409, of
- b. doelstellingen die gericht zijn op de instandhouding van de natuurlijke habitats of van de populaties van in het wild levende dier- en plantensoorten, voorzover dit vereist is volgens richtlijn (EEG) nummer 92/43.

Artikel 10a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel bepaalt dat de instandhoudingsdoelstelling (uit artikel 10a, tweede lid) ook betrekking kan hebben op doelstellingen gericht op:

- het behoud van het natuurschoon
- het herstel van het natuurschoon
- de ontwikkeling van het natuurschoon
- de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied

Voor zover deze niet vallen onder de doelstellingen volgens de richtlijnen uit het tweede lid vereist is.

Artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel bepaalt dat het verboden is om projecten of andere handelingen te realiseren of onderscheidenlijk te verrichten:

- zonder vergunning van Gedeputeerde Staten, of
- in strijd met voorschriften of beperkingen die aan de vergunning verbonden zijn.

Bovenstaande is het geval als die projecten of handelingen:

- de kwaliteit kunnen verslechteren van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een aangewezen gebied zoals bedoeld in artikel 10a, eerste lid of artikel 12, derde lid.
- een verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen zijn hierbij het uitgangspunt.
- de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19e van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat Gedeputeerde Staten bij het verlenen van een vergunning letten op de instandhoudingsdoelstelling en rekening houden:

- a. met de gevolgen die een project of andere handeling kan hebben voor:
 - het gebied dat aangewezen is op grond van artikel 10a, eerste lid, of
 - het gebied waarvan de aanwijzing in overweging is genomen, zoals bedoeld in artikel 12, derde lid;
- b. met een beheersplan dat op grond van artikel 19a of artikel 19b is vastgesteld.

Het gaat hier om het verlenen van een vergunning zoals bedoeld in artikel 19d, eerste lid.

Artikel 19f van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat voordat Gedeputeerde Staten een besluit nemen over een vergunning (artikel 19d, eerste lid) een initiatiefnemer van een nieuw project of andere handelingen eerst een passende beoordeling maakt voor de gevolgen van het gebied. Daarbij houdt hij/zij rekening met de instandhoudingsdoelstellingen:

- als het nieuwe project of andere handelingen niet direct verband houden of nodig zijn voor het beheer van een gebied, zoals bedoeld in artikel 10a, eerste lid of artikel 12, derde lid,
- maar dit project in combinatie met andere projecten of handelingen wel significante gevolgen kunnen hebben voor het gebied.

Artikel 19g, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

Dit artikel geeft aan dat Gedeputeerde Staten pas een vergunning (artikel 19d, eerste lid) kunnen verlenen op het moment dat zij zich ervan hebben verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Dit moet blijken uit een passende beoordeling, zoals bedoeld in artikel 19f, eerste lid.

Artikel 19l, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998

In dit artikel staat dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor de instandhouding van een gebied:

- aangewezen op grond van artikel 10, eerste lid, artikel 10a, eerste lid, of
- waarvan de aanwijzing in overweging is genomen, zoals bedoeld in artikel 12.

Deze zorg houdt in ieder geval het volgende in. Weet of kan iemand redelijkerwijs vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kan hebben voor het gebied? Dan is diegene verplicht dergelijke handelingen of nalaten te voorkomen. Is dat niet mogelijk, dan is diegene verplicht om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen. Kunnen de gevolgen niet worden voorkomen, dan is diegene verplicht deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Uitgangspunt is allereerst de instandhoudingsdoelstelling voor gebieden die aangewezen zijn op grond van artikel 10a, eerste lid. Daarnaast nemen we als uitgangspunt de wezenlijke kenmerken van een gebied, aangewezen op grond van artikel 10, eerste lid.

Artikel V, eerste lid, van de Wet van 20 januari 2005 tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998

De Wet van 20 januari 2005 houdt een aantal wijzigingen in van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wijzigingen houden verband met Europeesrechtelijke verplichtingen.

Artikel V, eerste lid van deze Wet, bepaalt dat de besluiten van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit tot aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden, gelden als besluiten als bedoeld in artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998.

Artikel 4, eerste lid, derde alinea, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992

Deze richtlijn gaat over de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (de Habitatrichtlijn). In dit artikel staat dat elke lidstaat op basis van de criteria van bijlage III (fase 1) en van de relevante wetenschappelijke gegevens een lijst van gebieden voorstelt, waarop staat aangegeven welke typen natuurlijke habitats van bijlage I en welke inheemse soorten van bijlage II in die gebieden voorkomen. Voor diersoorten met een zeer groot territorium komen deze gebieden overeen met de plaatsen, binnen het natuurlijke verspreidingsgebied van die soorten, die de fysische en biologische elementen vertonen welke voor hun leven en voortplanting essentieel zijn. Voor aquatische soorten met een groot territorium worden deze gebieden alleen voorgesteld indien het mogelijk is een zone duidelijk af te bakenen die de fysische en biologische elementen vertoont welke voor hun leven en voortplanting essentieel zijn. Zo nodig stellen de lidstaten aanpassingen van de lijst voor in het licht van de resultaten van het in artikel 11 bedoelde toezicht. De lijst wordt binnen drie jaar na kennisgeving van de richtlijn aan de Commissie toegezonden met informatie over elk gebied. Deze informatie omvat een kaart, de naam, de ligging en de oppervlakte van het gebied, alsmede de gegevens die zijn verkregen uit toepassing van de in bijlage III (fase 1) vermelde criteria, en wordt verstrekt op basis van een door de Commissie volgens de procedure van artikel 21 opgesteld formulier.

Artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn

In artikel 4, tweede lid, derde alinea stelt de Commissie de lijst van gebieden van communautair belang vast, waarop de gebieden staan aangegeven met een of meer prioritaire typen natuurlijke habitats of een of meer prioritaire soorten.

Artikel 4, vijfde lid, van de Habitatrichtlijn

Dit artikel bepaalt dat de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid van de Habitatrichtlijn gelden, zodra een gebied op de lijst is geplaatst die bedoeld is in het tweede lid, derde alinea.

Artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn

Dit artikel stelt dat de lidstaten passende maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten niet verslechterd in de speciale beschermingszones. Ook zorgen ze ervoor dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen. Dit geldt voorzover die factoren een significant effect kunnen hebben. Daarbij wordt gelet op de doelstellingen van deze richtlijn.

Artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn

In dit artikel staat dat voor een plan of project een passende beoordeling gemaakt moet worden van de gevolgen voor het gebied. Dit geldt voor een plan of project dat niet direct verband houdt met het beheer van het gebied of niet direct nodig is voor het beheer van het gebied. Maar dit plan of project kan afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen hebben voor een gebied. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

De bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor zo'n plan of project:

- nadat zij de zekerheid hebben dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten, en;
- nadat zij in voorkomend geval inspraakmogelijkheden hebben geboden.

Ze letten hierbij op de conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied. Ze geven toestemming onder voorbehoud van wat dat in lid 4 staat.

Artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn

Artikel 6 lid 4 van de Habitatrichtlijn stelt dat indien een plan of project, ondanks negatieve conclusies van de beoordeling van de gevolgen voor het gebied, bij ontstentenis van alternatieve oplossingen, om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, toch moet worden gerealiseerd, de lidstaat alle nodige compenserende maatregelen neemt om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. De lidstaat stelt de Commissie op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen. Wanneer het betrokken gebied een gebied met een prioritair type natuurlijke habitat en/of een prioritaire soort is, kunnen alleen argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten dan wel, na advies van de Commissie, andere dwingende redenen van grootopenbaar belang worden aangevoerd.

2. Beleid

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft de Voordelta aangewezen als speciale beschermingszone. Dit heeft hij gedaan op grond van de Vogelrichtlijn. De Voordelta is een Natura 2000-gebied (artikel 10a, eerste lid, Natuurbeschermingswet 1998). Dit is zo bepaald in artikel V, eerste lid, van de Wet van 20 januari 2005 tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen.

Wel aangemeld

In 2003 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de Voordelta bij de Europese Commissie aangemeld als speciale beschermingszone (artikel 4, lid 1 van de Habitatrichtlijn).

Nog niet aangewezen

De Habitatrichtlijngebieden zijn nog niet aangewezen conform artikel 10a, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998. Op 8 december 2004 heeft de Europese Commissie de Habitatrichtlijngebieden, die door Nederland zijn aangemeld, op de communautaire lijst geplaatst. Totdat de formele aanwijzingsprocedure is voltooid gaan we uit van het volgende. We komen artikel 6 van de Habitatrichtlijn na met een beroep op de rechtstreekse werking, of we interpreteren richtlijnconform de artikelen 19d en verder.

Communautaire lijst

Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie de communautaire lijst vastgesteld voor de Atlantische biografische regio. Nederland hoort bij deze regio. Zodra een gebied op de communautaire lijst is geplaatst, zoals nu dus het geval is, zijn de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid van de Habitatrichtlijn voor dat gebied van toepassing.

Dat betekent dat we een aanvraag tot vergunningverlening (ex artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998) rechtstreeks aan artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn moeten toetsen. Dit moet op grond van artikel 10 van het EG-verdrag op het moment dat een derde belanghebbende hierom vraagt. Het kan ook betekenen dat we artikel 19d, eerste lid, volgens de bepalingen uit de Habitatrichtlijn moeten uitleggen wanneer het Vogelrichtlijngebied overlapt met het Habitatrichtlijngebied.

Jurisprudentie

We wijzen u op een uitspraak van de Raad van State van 28 februari 2007 waarin naar het oordeel van de Afdeling niet kan worden aanvaard dat de reikwijdte en werkingssfeer van de in artikel 19d, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 opgenomen verbodsbepaling, die is gekoppeld aan de vergunningplicht, via interpretatie van het communautaire recht wordt uitgebreid, terwijl deze uitbreiding niet kenbaar is voor de adressanten van de verbodsnorm. Daarbij neemt de Afdeling mede in aanmerking dat tegen overtreding van dit voorschrift door middel van bestuursdwang handhavend kan worden opgetreden en deze overtreding tevens ingevolge artikel 1a van de Wet op de economische delicten een economisch delict oplevert. Verweerder was derhalve in de onderhavige procedure niet bevoegd om op basis van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 vergunning te verlenen.

Zoals de Afdeling op grond van de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 31 maart 2000 in de zaak Texel (E01.97.0178; AB 2000/302) moet, alvorens wordt toegekomen aan de vraag of een artikel van de Habitatrichtlijn rechtstreekse werking heeft, worden nagegaan, of het van toepassing zijnde nationale recht richtlijnconform kan worden geïnterpreteerd.

De Vogelrichtlijngebieden zijn reeds aangewezen, de Habitatrichtlijngebieden zijn aangemeld maar nog niet aangewezen. Deze uitspraak betekent dat voor de Voordelta een vergunning ex artikel 19d kan worden verleend, waarbij voor de in dit gebied aanwezige natuurlijke kenmerken op grond van de Habitatrichtlijn, met oog waarop het gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde lijst is geplaatst, conform het in artikel 6 van de Habitatrichtlijn bepaalde, zal dienen te worden getoetst of de te vergunnen activiteiten significante gevolgen hebben voor het desbetreffende gebied.

De bevoegdheid van gedeputeerde staten tot het verlenen van een vergunning ex artikel 19d, eerste lid Natuurbeschermingswet 1998 voor een Vogel- en Habitatrichtlijngebied en het richtlijnconform interpreteren van dit artikel voor zover de activiteit effecten heeft op het gedeelte Habitatrichtlijngebied, is in haar jurisprudentie meerdere malen door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigd, recentelijk nog in een uitspraak van 24 oktober 2007 (docnr 0760; LJN: BB6344):

- Gelet op artikel V van de Wet van 20 januari 2005 geldt het aanwijzingsbesluit van de Oosterschelde tot SBZ/Vogelrichtlijn (VR) als besluit ex artikel 10a NBwet 1998. De uit artikel 19d NBwet 1998 voortvloeiende verplichtingen strekken derhalve tot bescherming van de Oosterschelde voor zover dit gebied is aangewezen als SBZ/VR.

Nu de Oosterschelde op de communautaire lijst is geplaatst, geldt op grond van artikel 4, lid 5, Habitatrictlijn (HR) artikel 6, lid 3, HR voor het gebied. Omdat het gebied niet is aangewezen ex artikel 10a dan wel artikel 12 NBwet 1998, geldt artikel 19d NBwet 1998 niet voor het HR-gebied.

- Gezien de mogelijke aantasting van de door de HR beschermde habitats, dient te worden gezien hoe artikel 6, lid 3, HR hier kan worden toegepast. Zoals de ABRS eerder heeft overwogen in haar uitspraak in de zaak Texel, moet voordat wordt toegekomen aan de vraag of een artikel van de HR rechtstreekse werking heeft, worden nagegaan of het van toepassing zijnde nationale recht richtlijnconform kan worden geïnterpreteerd.

I.c. gaat het om een gebied dat niet alleen op de communautaire lijst staat, maar tevens is aangewezen als SBZ/VR. Deze aanwijzing geldt als een aanwijzing ex artikel 10a NBwet 1998, zodat artikel 19d van toepassing is op het VR-gebied de Oosterschelde. De Afdeling ziet geen beletsel artikel 19d NBwet richtlijnconform uit te leggen in die zin dat dit voorschrift tevens het uit artikel 6, lid 3, HR voortvloeiende beschermingsregime voor het HR-gebied de Oosterschelde omvat.

Natura 2000-doelendocument

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft ambtelijke concepten van het Natura 2000-doelendocument en gebiedendocumenten voor de verschillende Natura 2000-gebieden voor commentaar aan overheden en maatschappelijke organisaties voorgelegd. Onder deze gebieden valt ook Voordelta. Dit deed het ministerie in december 2005.

In het document zijn kernopgaven voor de verschillende Natura 2000-landschappen geformuleerd. Voorbeelden van deze landschappen zijn Duinen en Noordzee, Waddenzee en Delta. In juni 2006 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit dit doelendocument vastgesteld.

Instandhoudingsdoelstellingen

In januari 2007 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de ontwerpbesluiten voor 111 Natura 2000-gebieden ter inzage gelegd. De Voordelta valt onder deze 111 gebieden.

In deze ontwerpbesluiten zijn de kernopgave uitgewerkt in voorlopige algemene instandhoudingsdoelstellingen en instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en -soorten en/of vogelsoorten. Het Natura 2000-doelendocument en het ontwerpbesluit voor de Voordelta worden in de overweging bij de aangevraagde vergunning betrokken. Meer over de instandhoudingsdoelstellingen leest u in deel C van deze vergunning.

Omgevingsplan Zeeland 2006-2012

Een goede hoogwaterbescherming is een absolute voorwaarde voor een bewoonbaar Zeeland. Van groot belang is te doordenken wat de consequenties kunnen zijn van de verschillende klimaatsscenario's en de onzekerheden daarbij voor de opgaven voor de provincie nu en in de toekomst.

Als actiepunten voor de korte termijn wordt de uitvoering van het project Zwakke Schakels en afronding van het project Bekleding Zeeweringen aangegeven.

De provincie zet zich in op 'maatschappelijk verantwoord medegebruik van de waterkeringen'. Uitgangspunt daarbij is dat de veiligheid niet in het geding mag komen. Mogelijke andere vormen van gebruik zijn: natuur, landbouw en recreatie en toerisme.

Ontwerp-beheerplan Voordelta

De waterkeringen langs de kust moeten voldoen aan normen voor de veiligheid. In het beheerplan is een behoordeling opgenomen van de reguliere activiteiten zoals strandsuppleties. Ook de zwakke schakels worden genoemd maar zijn in het ontwerp-beheerplan verder niet opgenomen.

Ten aanzien van de steenloper wordt in het beheerplan het volgende geformuleerd:

"Handhaven van geschikt leefgebied, harde zeeweringen waarop zich voldoende voedseldieren bevinden, is een voorwaarde om de draagkracht van de Voordelta voor de steenloper te kunnen behouden."

Deel C. Gebiedsbeschrijvingen en instandhoudingsdoelstellingen Voordelta

Hieronder leest u in paragraaf 1 een algemene gebiedsbeschrijving van het Natura 2000-gebied Voordelta. In paragraaf 2 beschrijven we zeer gedetailleerd de instandhoudingsdoelen van het gebied. De instandhoudingsdoelen uit deze hele paragraaf en het beleid dat u hebt kunnen lezen in deel B van deze vergunning, zijn voor ons het toetsingskader voor de vergunning. Dat is zo, totdat de definitieve aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zijn vastgesteld.

1. Gebiedsbeschrijving van Voordelta

1.1 Voordelta

De Voordelta omhelst het ondiepe zeegedeelte van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Delta. Het gebied wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een gevarieerd en dynamisch milieu van kustwateren (zout), intergetijdengebied en stranden, dat een relatief beschutte overgangszone vormt tussen de (voormalige) estuaria en volle zee. Na de afsluiting van de Deltawerken is dit kustgedeelte sterk aan veranderingen onderhevig geweest, waarbij een uitgebreid stelsel van droogvallende en diepere zandbanken is ontstaan met daartussen diepere geulen. Door erosie- en sedimentatieprocessen treden verschuivingen op in de omvang van de intergetijdengebieden. Daarbij heeft o.a. de 'zandhonger' van de Oosterschelde, maar ook de uitbreiding van de arealen door aanslibbing in de Kwade Hoek effect op de Voordelta (Westplaat). In de randen van het gebied bij Voorne en Goeree liggen een aantal schorren en meer slikkige platen. Verder behoren ook de stranden van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden, waar plaatselijk duinvorming optreedt, tot het gebied. Er bestaat het nationale beleidsvoornemen in het gebied Voordelta een landaanwinning te realiseren van 1000 ha netto haventerrein aansluitend aan de Maasvlakte (hierna: Tweede Maasvlakte). Dit is vastgelegd in de Planologische Kernbeslissing PMR. Het verlies aan zeenatuur als gevolg van de genoemde landaanwinning bedraagt maximaal 3125 ha. Om de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in het aangewezen gebied te waarborgen (en de effecten van de tweede Maasvlakte te compenseren) zal, wanneer tot landaanwinning wordt overgegaan, in een nader begreemd deelgebied een verhoogde doelstelling gelden. Uitgangspunt bij deze verhoogde doelstelling is dat er per oppervlakte eenheid 10% ecologische winst is te behalen. Het oppervlak waar de verhoogde doelstelling geldt is daarom 10 keer zo groot als het oppervlak dat verstoord wordt door de landaanwinning. De verhoogde doelstellingen betreffen het habitattypen 1110 en de vogelrichtlijnsoort zwarte zee-eend. Tevens zullen maatregelen worden getroffen om de externe effecten in omliggende gebieden te compenseren.

De Voordelta behoort tot het Natura 2000-landschap 'Noordzee, Waddenzee en Delta'. De begrenzing van het Habitatrictlijngebied Voordelta is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede voor zover van toepassing nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen. Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

2. Instandhoudingsdoelstellingen van Voordelta

2.1 Hoofdpijnen van de Natura 2000-doelen

De Voordelta behoort tot de Natura 2000-gebieden. In juni 2005 heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de Natura 2000-Contourennotitie uitgebracht. Hierin staan de kaders voor de Natura 2000-doelen. Hieronder leest u enkele hoofdpijnen van deze doelen.

De doelen zijn:

- bijdragen aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie;
- bijdragen aan de ecologische samenhang van het Natura 2000-netwerk, zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- behouden en herstellen van de ruimtelijke samenhang met de omgeving voor de duurzame instandhouding van natuurlijke habitats en soorten, die in Nederland voorkomen;
- behouden en herstellen van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied. Dit geldt voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd;
- behouden en herstellen van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding. Dit geldt voor de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

De doelen zijn verder uitgewerkt in het doelendocument van juni 2006 en de ontwerpbesluiten die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 9 januari 2007 ter visie heeft gelegd.

Voor alle grote wateren geldt dat behoud of herstel van de ruimtelijke samenhang tussen geulen, ondieptes, platen en kwelders (of schorren) en de bijbehorende sedimentatie- en erosieprocessen van groot belang zijn.

2.2 Kernopgaven voor de Voordelta

In het doelendocument is voor de Voordelta een aantal kernopgaven geformuleerd. Dit zijn:

- Behoud zee-ecosysteem met permanent overstroomde zandbanken als habitat voor zwarte zee-eend, roodkeelduiker, topper en eider, met bodems van verschillende ouderdom en meer natuurlijke opbouw van vispopulaties.
- Herstel zout invloed in Haringvliet, vooral voor trekvis, zoals zeeprick, elft, fint en zalm, en mede voor brakke variant van ruigten en zomen (Harig wilgenroosje) en schorren en zilte graslanden (buitendijks).
- Verbetering kwaliteit slik- en zandplaten (getijdengebied) ten behoeve van vergroting van diversiteit.
- Behoud slikken en platen voor rustende en foeragerende niet-broedvogels, zoals voor bonte strandloper, rosse grutto, scholekster, kanoet, steenloper en eider en rustgebieden voor gewone zeehond en grijze zeehond.

2.3 Instandhoudingsdoelen voor de Voordelta

De kernopgaven zoals u ze hierboven heeft gelezen, zijn in het ontwerpbesluit 'Voordelta' van 9 januari 2007 vertaald in instandhoudingsdoelen.

Voor de *habitattypen* zijn de volgende doelen opgenomen:

- H1110 Permanent met zeewater van geringe diepte overstroomde zandbanken: Behoud oppervlakte en kwaliteit.
- H1140 Bij eb droogvallende slikwadden en zandplaten: Behoud oppervlakte en kwaliteit.
- H1310 Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia spp.* en andere zoutminnende planten: Behoud oppervlakte en kwaliteit.
- H1320 Schorren met slijkgrasvegetatie: Behoud oppervlakte en kwaliteit.
- H1330 Atlantische schorren: Behoud oppervlakte en kwaliteit van schorren en zilte graslanden, buitendijks (subtype A).

Voor de *habitatrichtlijnsoorten* zijn de volgende doelen opgenomen:

- H1095 Zeeprick: Behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1099 Rivierprick: Behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1102 Elft: Behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1103 Fint: Behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1364 Grijze zeehond: Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- H1365 Gewone zeehond: Behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie ten behoeve van een regionale populatie van ten minste 200 exemplaren in het Deltagebied.

Voor de *niet-broedvogelsoorten* zijn de volgende doelen opgenomen:

- Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor:
 - A001 Roodkeelduiker
 - A177 Dwergmeeuw
- Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van:
 - A005 Fuut gemiddeld 280 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A007 Kuifduiker gemiddeld 6 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A017 Aalscholver gemiddeld 480 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A034 Lepelaar gemiddeld 10 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A043 Grauwe gans gemiddeld 70 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A048 Bergeend gemiddeld 360 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A050 Smient gemiddeld 380 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A051 Krakeend gemiddeld 90 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A052 Wintertaling gemiddeld 210 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A054 Pijlstaart gemiddeld 250 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A056 Slobeend gemiddeld 90 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A062 Topper gemiddeld 80 vogels (seizoensgemiddelde);
 - A063 Eider gemiddeld 2.500 vogels (midwinter aantal);
 - A065 Zwarte zee-eend gemiddeld 9.700 vogels (midwinter aantal);

- o A067 Brilduiker gemiddeld 330 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A069 Middelste zaagbek gemiddeld 120 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A130 Scholekster gemiddeld 2.500 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A132 Kluut gemiddeld 150 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A137 Bontbekplevier gemiddeld 70 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A141 Zilverplevier gemiddeld 210 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A144 Drieteenstrandloper gemiddeld 350 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A149 Bonte strandloper gemiddeld 620 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A157 Rosse grutto gemiddeld 190 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A160 Wulp gemiddeld 980 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A162 Tureluur gemiddeld 460 vogels (seizoensgemiddelde);
- o A169 Steenloper gemiddeld 70 vogels (seizoensgemiddelde).

2.4 Toetsingskader

De instandhoudingsdoelen uit deze hele paragraaf en het beleid dat u hebt kunnen lezen in deel B van deze vergunning zijn voor ons het toetsingskader voor de vergunning. Dat is zo, totdat de definitieve aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zijn vastgesteld.